

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 września 2021 r.,
w sprawie **A.A.D.**
oskarżonego z art. 207 § 1 k.k.
kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 8 września 2020 r., sygn. akt V Ka (...),
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w L.
z dnia 13 listopada 2019 r., sygn. akt II K (...) i umarzającego postępowanie

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć oskarżycielkę posiłkową M.D. kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w L., wyrokiem z dnia 13 listopada 2019 r., sygn. akt II K (...), uznał A.D. winnym tego, że w okresie od 1 kwietnia 2017 r. do dnia 24 października 2017 r. znęcał się psychicznie nad żoną M.D. w ten sposób, że ubliżał jej słowami powszechnie uznanymi za obelżywe i wulgarne, zniesławiał ją twierdząc, że kradnie leki w szpitalu, kontrolował ją w sprawach życia codziennego i uniemożliwiał korzystanie ze wspólnego ciągnika rolniczego i maszyny do rozdrabniania pozostałości roślinnych, co zostało uznane za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i za

co wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, zawieszając jednocześnie wykonanie tej kary na okres próby dwóch lat.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu obrazę przepisów prawa procesowego, skutkującą poczynieniem błędnych ustaleń faktycznych. Mając na względzie powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w L., wyrokiem z dnia 8 września 2020 r., sygn. akt V Ka (...), uchylił powyższy wyrok i na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k. umorzył postępowanie.

Kasację od wskazanego wyroku Sądu odwoławczego złożył pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej. Zaskarżając wyrok w całości podniósł zarzut rażącej obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 1 § 2 kk i art. 115 § 2 k.k., polegającej na błędnej wykładni ustawowych znamion społecznej szkodliwości czynu i na całkowicie bezzasadnym uznaniu - przy ustalonym stanie faktycznym - iż niekwestionowany czyn zabroniony popełniony przez oskarżonego nie stanowi przestępstwa, gdyż jego społeczna szkodliwość jest znikoma, a przy tym nieuwzględnienie wszystkich ustawowych przesłanek wymienionych w art. 115 § 2 k.k. i przez to błędne uznanie, że czyn popełniony przez A.D. jest społecznie szkodliwy w zakresie znikomym.

Mając na względzie powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Odpowiedź na kasację złożył prokurator, wnosząc o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja nie zasługiwała na uwzględnienie – Sąd Najwyższy oddalił ją jako oczywiście bezzasadną.

Skarżący zmierzał do wykazania, że Sąd odwoławczy wadliwie, w sposób sprzeczny z prawem, bo naruszający art. 1 § 2 k.k. oraz art. 115 § 2 k.k., posłużył się kryterium znikomego stopnia społecznej szkodliwości, co doprowadziło do

wadliwego umorzenia postępowania. Argumentacja zaprezentowana w uzasadnieniu kasacji przebiegała dwutorowo. Z jednej strony wskazano, że w ocenie stopnia społecznej szkodliwości Sąd odwoławczy nie wziął po uwagę wszystkich przesłanek z art. 115 § 2 k.k., drugiej zaś skarżący wywodził, że Sąd wadliwie posłużył się tymi kryteriami, które uwzględnił w procesie ewaluacji.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy pragnie zauważyć, że Sąd odwoławczy uwzględnił w procesie wyrokowania wszystkie elementy, decydujące o stopniu społecznej szkodliwości. Wynika to wprost z treści uzasadnienia wyroku (s. 6 uzasadnienia). Sąd dokonał ważenia wszelkich istotnych okoliczności sprawy, a jedynie wynik owej ewaluacji był odmienny od oczekiwań skarżącego. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że owe oczekiwania – jak wynika z wywodów zawartych w uzasadnieniu – w istotnej mierze wynikały z błędnej interpretacji art. 115 § 2 k.k. Przemawiają za tym następujące okoliczności.

Po pierwsze, skarżący wskazał, że za wysoką społeczną szkodliwością przestępstwa znęcania przemawiać ma fakt, że typ ten zakłada godzenie w wiele dóbr prawnych (funkcjonowanie rodziny, nietykalność cielesną, godność itd.). Wnioskowanie takie zasadza się jednak na błędnym rozumieniu społecznej szkodliwości, o której mowa w art. 1 § 2 k.k. i do którego odnosi się art. 115 § 2 k.k. Atak na wiele dóbr prawnych został uwzględniony jako swoiste założenie, już na etapie uchwalenia przepisu art. 207 k.k. przez ustawodawcę. Do tego założenia nawiązuje kasacja. Może ono jednak zostać jednak obalone przez sąd, w drodze oceny społecznej szkodliwości *in concreto*. Kodeks karny jednak właśnie dlatego zawiera kryterium znikomego stopnia społecznej szkodliwości, by w szczególnych przypadkach możliwe było wykluczenie przestępności czynu mimo formalnej przestępności czynu. Generalna i abstrakcyjna ocena, której dokonuje ustawodawca w procesie penalizacji, uwzględniająca przecież także kwestię ataku na dobra prawne, została tutaj uadekwatniona przez Sąd odwoławczy. W ocenie Sądu Najwyższego proces ten przebiegł prawidłowo.

Po drugie, skarżący podniósł, że Sąd odwoławczy nie uwzględnił w swoich wywodach faktu uprzedniej karalności oskarżonego. Także i w tym zakresie ciężko dopatrzeć się naruszenia prawa. Art. 115 § 2 k.k. nie odwołuje się bowiem do

zachowania sprawcy przed popełnieniem czynu. Okoliczność ta nie rzutuje na stopień karygodności, jest nieistotna z perspektywy podniesionego zarzutu.

Odnosząc się wreszcie do argumentu dotyczącego rzekomo wadliwego ustalenia wysokości szkody należy wskazać, że Sąd odwoławczy działał tutaj w granicach prawa. Wbrew twierdzeniom skarżącego ocena nie była w tym zakresie jednostronna, ale brała pod uwagę szerszy kontekst sprawy. To raczej skarżący niezasadnie upatruje w zarzucanym oskarżonemu czynie przyczyny rozkładu więzi rodzinnych, które ulegały przecież erozji na przestrzeni lat.

Dodać na koniec trzeba, że jak przyjmuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, kwestionowanie nadania poszczególnym okolicznościom z art. 115 § 2 k.k. zbyt dużej lub zbyt małej rangi jest zarzutem skierowanym jest przeciw dokonany ustaleniom faktycznym, których weryfikowanie w ramach postępowania kasacyjnego jest niedopuszczalne (por. postanowienie z dnia 29 czerwca 2017 r., V KK 220/17).

Mając na względzie powyższe okoliczności należało orzec jak w postanowieniu.

as